

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre SŠ

5. ročník, školský rok 2012/2013

Písomný test pre kategórie A a B

Odpoveďový hárok

Dátum:

Identifikačné číslo žiaka:

Počet dosiahnutých bodov:

Test opravili:

1. Vpíšte dátumy udalostí spojených s činnosťou Konštantína a Metoda:

a) b) c) d) e)

2. Pomenujte súhrnným názvom staroveké kultúry, ktoré sa vyvinuli v oblasti dnešného Grécka:

- a) v oblasti ostrovov Egejského mora
b) vytvorená Achajcami v oblastiach pevninského Grécka
c) v oblasti Kréty

3. Doplňte vyznačené miesta v texte:

Hegemónia Atén nad celým Gréckom kulminovala v 5. storočí p.n.l. za vlády Perikla. So svojimi spojencami v boji proti Peržanom založil **A** so sídlom na ostrove Délos. Všetci museli prispievať povinnými vkladmi, ale spolok pod jeho vedením čoraz viac presadzoval aténske mocenské záujmy. Preto viac zodpovedal názov **B**.....

4. Podčiarknite názvy štátov, ktoré sa zúčastnili rokovaní viedenského kongresu po skončení napoleonských vojen:

Francúzske kráľovstvo, Veľká Británia, Belgické kráľovstvo, Grécke kráľovstvo, Talianske kráľovstvo, Ruská ríša, Nemecké cisárstvo, USA, Rakúsko - Uhorsko, Poľské kráľovstvo.

5. Doplňte dátum a vyberte správnu odpoveď:

Portugalsko a Španielsko, námorné veľmoci raného novoveku, videli svoje sily a šance uspieť vo vzájomnom súperení ako vyrovnané. Preto radšej než konfrontáciu volili dohodu o rozdelení si sveta na sféry vplyvu, podnikania objavných ciest a následného využitia kolónií a ich bohatstva. Dohoda o rozdelení koloniálnych sfér sa konala v roku..... v meste:

- a) Valencia b) Tordesillas c) Madrid d) Lisabon

6. Z ponuky vyberte a utvorte iba správne dvojice (zapište ich formou písmeno-číslica):

A Giuseppe Mazzini	1 detronizácia Tudorovcov
B Berta von Suttner	2 Mladé Taliansko
C Anton Bernolák	3 Tatrín
D Oliver Cromwell	4 mierové hnutie
E knieža Metternich	5 Modrý kríž
F Napoleon Bonaparte	6 Utrechtský mier
H Sulejman Nádherný	7 Epos Svatopluk
I Alžbeta I. anglická	8 Trojspolok
J Milan Hodža	9 bitka pri Viedni 1683
K Henri Dunant	10 porážka španielskeho loďstva 1588

7. Priradte dátumy a poradovými číslicami označte chronologicky (od najstaršej) nasledovanie uvedených slávnych bitiek, ktoré zmenili mapu Európy či mocenské postavenie bojujúcich strán.

- A** rok bitka národov pri Lipsku (poradové číslo)
- B** bitka pri Bielej hore
- C** bitka pri Gettysburgu
- D** bitka pri rieke Lech
- E** bitka pri Rozhanovciach

8. Podčiarknite pojmy, ktoré logicky do skupiny nepatria:

- a) richtár, župan, prelát, taverník, palatín
- b) Sasi, Sclavi, Slavi, Sloveni, Vinidi
- c) Mojmir, Rastislav, Svätopluk, Wiching, Kocel

9. Vymenujte aspoň dvoch predstaviteľov *Slovanskej spoločnosti*, ktorú založili slovenskí evanjelickí vzdelanci v Banskej Bystrici v r. 1785 a vydávala *Staré noviny literného umení*

10. Kto, v akom postavení a kedy založil univerzitu v Trnave?

.....

11. Vyberte z uvedenej ponuky nariadení a udalostí pri jednotlivých panovníkoch tie, ktoré neboli zrealizované a zapíšte ich do tabuľky:

Mária Terézia: urbárska regulácia, založenie Banskej akadémie, Ratio educationis, založenie trnavskej univerzity, vojna o rakúske dedičstvo.

Jozef II.: rušenie kláštorov, založenie generálnych seminárov, tolerančný patent, zrušenie nevoľníctva, odhalenie hnutia uhorských jakobínov.

František I.: viedenský kongres, pragmatická sankcia, Svätá aliancia, menovanie kniežaťa Metternicha za kancelára, vyhlásenie rakúskeho cisárstva.

Maria Terézia	Jozef II.	František I.

12. Doplňte vyznačené miesta v texte.

Hoci sa všeobecne tvrdí, že cirkev bola oporou kresťanských panovníkov, zažili i tieto dve inštitúcie zložitú obdobie poznačené dlhoročným mocenským sporom o právo dosadzovať (menovať) biskupov. Tento významný spor stredoveku označujeme ako

A....., skončil sa v roku **B**..... kompromisnou dohodou, tzv. **C**.....

13. Doplňte chýbajúci dátum a z uvedených možností zakrúžkujte správnu odpoveď:

V krymskej vojne v rokoch bojovalo Rusko:

- a) proti krymským Tatárom
- b) proti Osmanskej ríši a jej západoeurópskym spojencom
- c) proti náboženským sektám, ktoré si vytvorili komunity na Kryme

14. Pozorne si prezrite karikatúru. Všimnite si dobové uniformy. Uvedte, akú udalosť karikatúra zobrazuje a ktorý štát reprezentuje tretia postava zľava:

.....

15. Z vymenovaných udalostí utvorte:

A - chronologický reťazec v časovej perspektíve (zapisujte len uvádzajúce písmená udalostí)
a) pochod na Rím, b) Žilinský manifest, c) Noc dlhých nožov, d) Zmluva o neútočení medzi Nemeckom a Sovietskym zväzom e) založenie Univerzity Komenského v Bratislave

.....

B - retrospektívny reťazec

a) vytvorenie NATO, b) rozpad ZSSR, c) Postupimská konferencia, d) ukončenie vojny vo Vietname, e) vypuknutie vojny v Kórei

.....

16. Obraz Guernica je veľmi silnou protivojnovou výpoveďou.

Napište meno a priezvisko maliara:

A

udalosť, ktorá ho k tvorbe obrazu inšpirovala:

B

17. Doplňte v texte chýbajúce údaje:

Helsinská konferencia v rokuotvorila celú škálu spoločensko-politických otázok, ktoré súhrnne nazývame helsinský proces. Najvýznamnejšia z nich sa týkala dimenzie Helsinský proces ovplyvnil aj niektoré, voči vláde opozičné skupiny v Československu. Ako sa označovala česká disidentská iniciatíva?.....

18. O rokovaníach so sovietskym straníckym vedením v Moskve sa nasledovne vyjadril jeden z politických symbolov tohto obdobia:

„Opatrne som sa vyhýbal pojmom „reforma“, „reformný“, nehovoriac už o pojme „revízia“. ... Namiesto toho som sústavne používal slová ako „obnova“, „oživenie“ ... taktiež som sa zdržal citovania Marxových úvah o nevhodnosti Ruska ako krajiny súcej na uplatnenie socializmu.“

Napište odpovede na nasledujúce otázky:

Ako sa súhrnne nazýva „ozdravovací proces“ v Československu?

Ako sa volá jeho hlavný predstaviteľ?

V ktorom roku sa konali rokovania?

Uved'te, o ktoré krízy išlo a čo bolo ich podstatou:

B (kobr.2)

(bod získate za správnu tajničku a nie za jednotlivé odpovede)

Tajnička

Vydal: IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2013